

güek. Inkább jellemző, mint fontos rendelkezés pl. az, mely a szolgálati egyenruhákat általában mentesíti a végrehajtás alól, tehát a Németországban szokásos pártegyenruhákat is.

JOGALKOTÁS.

Új jogszabályok. *A lakóépületek tatarozása tekintetében* a ma fennálló jogszabályokat a 16.320/1933. M. E. sz. rendelet tartalmazza (B. K. 1933. 291. szám). Ennek végrehajtási utasítása a 178.000/VII. a. 1933. P. M. sz. rendelet (B. K. 1933. 291. szám). E tárgyban 1934. nov. 11-én (B. K. 254. szám) kiadatott a 9760/1934. M. E. számú és a 167.000/1934. VII. a. P. M. sz. rendelet. Előbbi mindenekelött leszögezi, hogy a kedvezményre jogalapot nyújtó tatarozást 1934. december 31-ig be kell fejezni. Előírja novumként, hogy a kérelmet előterjesztő beadványhoz csatolt számlákat és nyugtákat a szállító, illetve feldolgozó kereskedőknek és iparosoknak kell aláírni; még az esetben is, ha a munkát fővállalkozó végezte vagy házikézelésben történt. Csatolandók a munkások heti bértizetési jegyzékei is. A folyamatban levő ügyekben ezen okiratok csatolandók voltak 15 nap alatt, vagyis 1934. november 25-ig. — Aki a tatarozási adókedvezményt vagy rendkívüli házaadómentességet valótlan adatok vagy bizonyítékok alapján eszközölte ki, vagy öt meg nem illető kedvezményben részesült, az adókedvezményre való jogosultságát elveszti, a megadott kedvezményt pedig tőle meg kell vonni. Ez esetben a rendes jövedelem — vagy társulati adó kivetésénél sem vonhatók le az egyébként levonható ezen tételek. E kérdésekben elsőfokon a pénzügyigazgatóság határoz, határozata ellen panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz. A valótlan adatok 1934. dec. 15-ig helyesbíthetők voltak. A vállalkozó, iparos vagy kereskedő, aki fenti célra valótlan tartalmú számlát vagy nyugtát állít ki, a valótlanság megállapításától számított öt évig közszállításban nem részesíthető adóhátraléka, még ha feltételei egyébként fent is forognak, el nem engedhető. E kérdésben is a p. ü. igazgatóság határoz s határozata ellen panasznak van helye. Úgy a háztulajdonos, mint a vállalkozó, kereskedő, iparos, aki valótlan számlák, adatok stb. alapján eszközölte ki részben vagy egészben az adókedvezményt, adócsalást követ el. Az ellenőrzés céljára a kérvénnyel egyidejűleg a bejelentett költségek 2 százalékát kell a pénzügyigazgatósághoz lefizetni.

A fent idézett végrehajtási utasítás megállapítja elsősorban, hogy mely épületek azok, amelyek a kedvezményben részesíthetők. Megállapítja másodsorban az eddigi szabályozással lényegileg egybehangzóan azokat az átalakítási és tatarozási munkálatokat, amelyek igényjogosultságot adnak. Felsorolja azokat a kiegészítő munkálatokat, amelyek önmagukban nem, de a jogalapot nyújtó munkálatokkal kapcsolatban jogot adnak a kedvezmény igénybevételére. A jogot adó munkálatok csak helybeli iparossal és új anyaggal végeztethetők, csak azok a

költségek számíthatók fel a kedvezmény elnyerése céljára, melyeket a háztulajdonos a sajátjából — s nem a bérlő hozzájárulásából fedezett. Nem igényelhető a kedvezmény, ha a ház nem esik a szabályozási vonalba, s ha 10 éven belül az illető ingatlanra valamely adókedvezmény igénybe vétetett. Az adókedvezmény igénybe vételének végül feltétele, hogy az építési költség bizonyos esetekben köbméterenként 2 P 50 fill.-t, illetve a házadóalap 15—30%-át elérje. Az átalakítási költségek 40—50%-a vonható le az adóalapból. A továbbiakban a rendelet részletesen szabályozza a kedvezmény igénybevétele körül követendő eljárást. Mindkét rendelet 1934. november 11-én lépett életbe.

A P. K. közbenjöttével foganatosított kényszerfelszámolásokra vonatkozó eljárási szabályokat módosítja a 10.888/1934. M. E. számú rendelet. A főszabály az, hogy ha a keretbiztosítéki jelzálogjoggal fedezett váltót a P. K. tagjai közé tartozó hitelintézet váltóleszámítás folytán más intézetre ruházta át s az átruházó intézet kényszerfelszámolás alá jut, úgy a visszleszámítoló intézet a kényszerfelszámólótól a keretbiztosítéki jelzálog jog átruházását követelheti. A kényszerfelszámoló a keretbiztosítéki jelzálog jog átruházásában és megosztásában azon adatok alapján jár el, amelyek az adós pénzügyi könyveiből megállapíthatók. A keretbiztosítéki jelzálog jog megosztását és átruházását a kényszerfelszámolás elrendelését tartalmazó hirdetmény közzétételét követő 30 nap eltelté után lehet követelni. Az e határidőig a kényszerfelszámolóhoz intézett e követelésre vonatkozó minden bejelentést, a kényszerfelszámoló figyelembe venni tartozik. Életbe lépett 1934. december 15-én.

A gazdartzatozásokra vonatkozó rendelkezéseket kiegészíti a 10.900/1934. M. E. számú rendelet, amely megengedi, hogy a bíróság a védettségi feljegyzés törlése iránti kérelmet felfüggeszse 1935. szeptember 30-ig, ha a gazdaadós aszálykár folytán az 1934. évi földadójának legalább $\frac{1}{3}$ -a alól szabadul, s ezt az adóhivatal igazolja; vagy ha ilyen adóelengedésben csak azért nem részesül, mert kérelmét kellő időben nem terjesztette elő. Ezen körülmény igazolása esetén is a helyi bizottság igazolni tartozik, hogy az aszálykár oly mértékben befolyásolta adós fizetőképességét, hogy a védettség fenntartásához szükséges fizetéseket ez okból teljesíteni nem tudja. A bíróság a feljegyzés törlését felfüggesztheti, ha a törlés iránti kérelmet ezen rendelet hatálybalépése után terjesztik elő, vagy előtte történt az előterjesztés, de még a felfüggesztés tárgyában nincs jogerős határozat. A felfüggesztést a bíróság megfelelő fizetésekhez kötheti, és biztosíték adásától teheti függővé. Ha a védettséget megszüntették s árverést tűztek ki oly követelés fejében, amely a 14.000/1933. M. E. sz. rendelet értelmében behajtási korlátozás alá esik, úgy a gazdaadós kérelmére az árverést 1935. március 31-ig el lehet halasztani; ha az adós vagy hitelezőinek ehhez való hozzájárulását, vagy azt igazolja, hogy a gazdaadós a rendeletben előírt szolgáltatásokat az árverés időpontjáig teljesítette. E szabályok a rendes gazdálkodás viteléhez nélkülözhetetlenül szük-

séges, — s a korábbi megszüntetés folytán a védettség alól felszabadult ingókra is állanak. Ha a felosztási-tervezet szerint valamely hitelezőre 1 pengőnél kisebb összeg jut, ennek kiutalását mindazideig ei kell halasztani, amíg a hitelezőt illető összeg egy pengőt el nem ér. Ha azonban jelentkezik érte, az 1 pengőnél kisebb összeg is kiadandó. Életbe lépett 1934. dec. 16-ikán.

H. L.

JOGGYAKORLAT.

Az 1934. évi bírói gyakorlat alap gondolatai. Lapunk ezen a helyen hónapról-hónapra beszámolt a bírói gyakorlatról, amint annak anyaga lapzárlattól lapzárlatig a szerkesztőség elé került. Az évforduló alkalmával messzebbre nézünk vissza: egy esztendő bírói ítéletei felett tartunk seregszemlét. Ennek a visszapillantásnak nem lehet az a célja, hogy egy havi anyag helyére egy évi materiát zsufoljon össze; kénytelen megelégedni a legkiemelkedőbbjével, a szoros értelemben vett leading case-ekkel.

Sok mindent látni meg az egy év alatt átnézett döntések ügyszámaiból is. Az év elején regisztrált döntések közül számosnak 1932-es iktatószáma volt, sőt 1931-es is akadt, az évvégi esetek már mind 1933-ban, sőt nagyon sok 1934-ben került fel a Kúriára, amely néhány éve még ritka kivételektől eltekintve még két évvel azelőtt hozzá felterjesztett perekről ítélt. A perek és pedig különösen a Kúria bíraskodását igénylő nagyobb perek száma és vele együtt a bíró munkája, az ügyvéd kenyérkeresete csökken. De még a följajstromszámok előtti római számok is nyújtanak tanulságokat. Az örökjogi tanácsnak ideje marad új jogterületek feldolgozására — kiveszőben vannak a nagy hagyatékok, ami akad, abból is több intéződik el egyességgel, mint perrel. De ugyanoly jellegetes a munkaügyi perek számának emelkedése — a még mindig tartó leépítési hullám csap fel a Kúriára. Érdekes a nagyobb számban előforduló jogviták természete is: a kártérítési perek szaporodása nem annyira a kártételek számának emelkedésére vezethető vissza, hanem arra, hogy a viszonyok rosszabbodása folytán nagyobb mértékben igyekszik egyik fél a másikra hárítani az őt ért veszteségeket; az igazgatósági tagok elleni felelősségi perek sokszor, az inzolvenciába jutott részvénytársaságok egykori hitelezőinek és részvényeseinek ugyancsak a nehéz viszonyok nyomozható súlya által előidézett bűnbak-keresései; a versenyerek szaporodása a kereskedelmi verseny élesebbé válásával függ össze, ami megint csak a rossz üzletmenet következménye. A külföldi vonatkozású perek számának csökkenése természetes következménye a külfölddel való forgalmat megkötő szabályainknak. Végül teljessé teszi ezt a kissé sötét képet azoknak a családjogi jogvitáknak a megemlítése, amelyek abból keletkeznek, hogy a férj nem tud annyit keresni, amiből magát és családját el tudja tartani. Reméljük azonban, hogy jövőre talán már kedvezőbb gazdasági életet tükrözhetnek vissza a bírói ítéletek is, mert hiszen ezek az ítéletek még oly időbeli történé-